

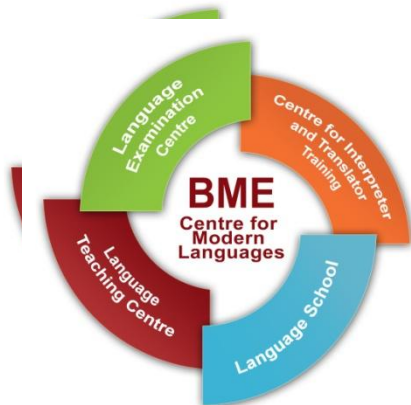

Magyarországi fordítóképző intézmények SWOT-elemzése

Szabó Csilla

BME, INYK, TFK

szcsilla@inyk.bme.hu

eTransFair.eu

Erasmus+

eTransFair

- Erasmus+ Stratégiai partnerség KA2
- UniVie (AT), Hermes (ES)
- Cím: HOW TO ACHIEVE INNOVATIVE, INCLUSIVE AND FIT-FOR-MARKET SPECIALISED TRANSLATOR TRAINING?
- etransfair.eu

universität
wien

SWOT

SWOT – 13 intézmény /anonimitás

Cél: „transferable training scheme” – IKT, piac, inkluzivitás

I. Állapotfelmérés

- 1) vezérfonal/főbb csomópontok megkeresése - főbb erősségek, lehetőségek – illetve gyengeségek, veszélyek
- Fókusz: adatok, minőség, piac, IKT (adatok) – interjú - vélemények

SWOT-interjú

- Programvezetők – 13 interjú

3 kérdés:

- Saját intézmény SWOT
- Magyarországi fordítóképzés általában SWOT
- Jövőbeli tervek

SWOT

SWOT

- Cél: jó stratégia
- A kapott válaszok versenyelőnyt vagy hátrányt jelentenek?
- Mi abszolút, mi relatív érték?
- Mit gondolnak a fogyasztók (hallgatók) – kérdőív (eTransFair következő felmérése)
- Itt cél: erősségek, lehetőségek stratégiába történő beépítése, gyengeségek megszüntetése, veszélyek elhárítása
- Saját (intézményi) stratégia vs. ágazati stratégia?
Versenyképesség

Csomópontok

- **szakma (általában)**
- **finanszírozás**
- **hallgatók száma**
- **hallgatók színvonala**
- **piac**
- **CAT-eszközök, IKT**
- **intézmények kínálata**
- **egyes képzések formája, szerkezete**
- **nyelvek**
- **minőség**
- **elmélet/gyakorlat aránya**
- **oktatói továbbképzés**

ERŐSSÉGEK: saját intézmény I.

ERŐSSÉGEK	EREDMÉNY
SZAKMA	ágazati szakfordítás előnyei, erős szaknyelvi háttér
FINANSZÍROZÁS	olcsó képzés (100.000/félév)
HALLGATÓK SZÁMA	X
HALLGATÓK SZÍNVONALA	erős szaknyelvi alapok
PIAC	Piac-egyetem együttműködés, oktatók piacon is dolgoznak (sok külsős),
CAT-ESZKÖZÖK	Hangsúlyos!

ERŐSSÉGEK: saját intézmény II.

ERŐSSÉGEK	EREDMÉNYEK
INTÉZMÉNY KÍNÁLATA	Intenzív, személyre szabott oktatás , kiscsoportos, családi hangulat, mentorprogram
KÉPZÉS FORMÁJA, SZERKEZETE	Rövid, speciális kurzusok , képzések kombinálhatósága, új formák (távoktatás), több tanszék (kar) együttműködése
NYELVEK	Széles nyelvi paletta , nyelvi tanszékek jó alapokat adnak
MINŐSÉG	oktatók minősítettsége, szakmai igényesség – kézművesek képzése
ELMÉLET/GYAKORLAT	gyakorlati képzés/szakmai gyakorlat
OKTATÓK TOVÁBBKÉPZÉSE	Van, de inkább lehetőségként említik

Lehetőségek: saját intézmény I.

LEHETŐSÉGEK	EREDMÉNYEK
SZAKMA	Intézményi együttműködés (közös benchmarking kialakítása)
FINANSZÍROZÁS	Cégekkel intenzívebb kapcsolat (támogatás?), nemzetközi pályázatok, oktatói mobilitás
HALLGATÓK SZÁMA	Marketing (külső?)
HALLGATÓK SZÍNVONALA	X
PIAC	Piaci szereplőkkel együttműködés (6)
CAT-ESZKÖZÖK	Oktatóknak továbbképzés (külső?), IKT-eszközök jobb kihasználása (külső?)

Lehetőségek: saját intézmény II.

LEHETŐSÉGEK	EREDMÉNYEK
INTÉZMÉNY KÍNÁLATA	Online szakfordító kurzus indítása, audiovizuális fordítás oktatása, mentorprogram (külső?)
KÉPZÉS FORMÁJA, SZERKEZETE	távoktatás fejlesztése, MA-képzés (ahol nincs, vagy elakadt az akkreditáció)
NYELVEK	Más nyelveken indítani képzést (kis nyelvek!)
MINŐSÉG	ISO-szabványok figyelembe vétele (vs. finanszírozási nehézségek)
ELMÉLET/GYAKORLAT	több gyakorlat/több elmélet (KKK- külső)
OKTATÓK TOVÁBBKÉPZÉSE	CAT-eszközök, módszertani továbbképzés (intézményi együttműködésben?)

Gyengeségek: saját intézmény I.

LEHETŐSÉGEK	EREDMÉNYEK
SZAKMA	Szakma alacsony presztízse, sok képesítés nélküli a piacon, digitalizálódás miatt alacsonyabb képzettségűek is el tudnak látni fordítási feladatokat
FINANSZÍROZÁS	alulfinanszírozottság , közbeszerzés nehézsége
HALLGATÓK SZÁMA	túlképzés, hallgatói létszám csökken
HALLGATÓK SZÍNVONALA	hallgatók gyenge színvonala, heterogén előképzettség
PIAC	piaci szereplőket nehéz bevonni (1)
CAT-ESZKÖZÖK	Elavult technikai háttér (3), CAT oktatása nem szisztematikus , CAT órán oké, de a tanárok nem adnak CAT-ben megoldandó házi fordítást

Gyengeségek: saját intézmény II.

GYENGESÉGEK	EREDMÉNYEK
INTÉZMÉNY KÍNÁLATA	Egyetem távol van BP központjától
KÉPZÉS FORMÁJA, SZERKEZETE	Rugalmatlan rendszer (akkreditáció hosszadalmas), túl sok külsős óraadó, kevés minősített oktató
NYELVEK	Környező országok kínálata nem jelenik meg a képzésekben ; francia, olasz iránt folyamatosan csökken az érdeklődés
MINŐSÉG	x
ELMÉLET/GYAKORLAT	magas gyakorlati presztízs, alacsony elméleti beágyazottság
OKTATÓK TOVÁBBKÉPZÉSE	x

VESZÉLYEK: saját intézmény I.

VESZÉLYEK	EREDMÉNYEK
SZAKMA	gyenge (regionális) gazdasági környezet, nincs igény a szakmára (2) → a képzés életképtelen
FINANSZÍROZÁS	magyar felsőoktatási környezet bizonytalansága, alulfinanszírozottság, kisebb nyelvekből nem rentábilis a képzés
HALLGATÓK SZÁMA	csökkenő létszámok (5)
HALLGATÓK SZÍNVONALA	csökkenő színvonal, egyre gyengébb (kult.) háttértudás, nincs közvetlen tudományos előrelépés (egy doktori iskola, monopolhelyzet)
PIAC	Alacsony felsőoktatási bérek, oktató a piacon többet keres fordítóként, tolmácsként
CAT-ESZKÖZÖK	x

VESZÉLYEK: saját intézmény II.

GYENGESÉGEK	EREDMÉNYEK
INTÉZMÉNY KÍNÁLATA	Túl sok hasonló intézmény a régióban
KÉPZÉS FORMÁJA, SZERKEZETE	Nincs fordítói BA (2)
NYELVEK	kis nyelvek eltűnése a képzésből
MINŐSÉG	x
ELMÉLET/GYAKORLAT	x
OKTATÓK TOVÁBBKÉPZÉSE	x

SWOT-elemzés

- Szempontok összehasonlítása: S-W-O-T – ami valahol erősség, máshol lehetőség vagy éppen veszély?
- **MAGYARORSZÁGI SWOT – csak érdekességek kiemelése**

#1 A szakma (általában)

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
szakma (ált.)	FT folyamatosan fejlődik (Hála Klaudy Kingának, fordítástud. doktori programnak)	szakma alacsony presztízse, sok képesítés nélküli dolgozik a piacon	x	szakma alacsony presztízse, sok képesítés nélküli dolgozik a piacon
	egyéni elkötelezettség, hivatástudat - egy-egy ember elcipel a hátán egy egész képzést	ford/tolm egy szakmaként van kezelve, pedig azonos készségeket igényel - külön kellene választani	x	kisebb (vidéki) képzések előtt bp-i képzőhelyek elszipkázzák a hallgatókat

#2: Finanszírozás

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
Finanszírozás	x	forráshiány, alulfinanszírozottság (3)	Nemzetközi pályázatok (2)	pénzügyi problémák, változtatások pénzügyi vonatkozásai, finanszírozási bizonytalanság (4)
	x	közbeszerzés nehézsége (1)	x	

#3: A hallgatók száma

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
Hallgatók száma	folyamatos hallgatói érdeklődés (3)	egy intézményre vetítve kevés hallgató, az intézmények nem tudnak válogatni a jelentkezőkből (2)	x	túlképzés, csökken a hallgatók száma (4)

#4: A hallgatók színvonala

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
Hallgatók színvonala	képzés posztgraduális jellege - képzés alapidiplomához kötött, a felvetteknek van már szakterülete (2)	hallgatók nyelvtudása, hallgatók háttérismeretei (4)	x	x
		MA-hallgatók heterogén előképzettsége (1)	x	x

#5 : CAT-eszközök, IKT

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
CAT	CAT térnyerése, képzések követik a piaci trendeket (8)	forráshiány: nincs pénz CAT-eszközökre		
		van pénz CAT- eszközre: közbeszerzési problémák	nincs - IKT-ellátottság csak álprobléma, hallgatók saját laptopon meg tudják oldani	
		CAT-oktatók hiánya	CAT-intézmények összefoghatnának oktatók továbbképzése ügyében	technológia átveszi a fordítók szerepét (1)
		CAT-eszköz oktatása mindenhol alapkövetelmény kellene, hogy legyen	még több szoftver (4)	

#6 : A piac szerepe

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
PIAC	piaccal együttműködés (9)	piaci szereplők megnyerése nem megy/nehéz (1)	piaccal együttműködés (1)	piac túlzott szerepe: a piac diktál (2)

Szemponatok: #7 : Intézményi együttműködés

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
Intézményi együttműködés	remek intézményi együttműködés (4)	intézményi együttműködésben rejlő lehetőségek nincsenek kihasználva (1)	Képző-intézmények együttműködése (2)	X
		Nincs igazi szakmai együttműködés (1)	Együttműködések erősítése (2)	

#8: Képzésstruktúra

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
Képzés- struktúra	rugalmas szerkezet (kari, tanszéki együttműköd és) (2)	Nincs BA képzés (2)	speciális, rövidebb idejű szakirányú továbbképz ések (1)	alacsonyabban képzett nyelvi szakemberek is el tudják látni a fordításhoz szükséges elő- és utómunkálatokat (DTP) (1)

#9: Nyelvek

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
Nyelvek	sok nyelv	x	kis nyelvek: határon túli hallgatók bevonása (vidékiek, határhoz közel, illetve távoktatással)	kisebb, illetve kis nyelvek eltűnő- félben

#10: Minőség

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
MINŐSÉG	akkreditáció - magas minőség, számos jól képzett fordításkutató (gyakorlati hátterrel is)	akkreditáció - nem rugalmas rendszerek, nincs átjárhatóság	minőség megtartása: mesterember ek képzése (3)	minőség nem mindenhol egyforma (pl. bemeneti, kimeneti minőség)
				ELTE kivételes helyzete - doktori iskola jobb akkred. helyzetbe hozza másokkal szemben (1)

Szemponatok: #11: elmélet/gyakorlat

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
Elmélet cs. gyakorlat	szakmai gyakorlat elérhető, gyakorlatias képzés	túl sok gyakorlat, kevés elmélet - KKK-ban előírt 20% elmélet nem elég (2)	x	x

Szemponatok: #12 oktatók továbbképzése

	Erősségek:	Gyengeségek:	Lehetőségek	Veszélyek
Oktatók továbbképzése	oktatói továbbképzése jó	oktatók továbbképzése nem megoldott	oktatók továbbképzése	x
			Erasmus oktatói mobilitás	

Összefoglalás

- heterogén kép
- Kötelező elemek: piac, CAT (IKT)
- Lehetőségek - külső: intézményi együttműködés (pl. oktatók (közös) továbbképzése)
- Lehetőségek – belső: kari, tanszéki együttműködés, speciális fókuszú rövidebb tanfolyamok indítása

Összefoglalás

- Sok nyelv? Kis nyelvek?
- Minőség megtartása, biztosítása – egyéni/közös benchmarking?

eTransFair

E-modulok:

- MODULE 1: → Information mining and terminological competence – BME
- MODULE 2: → Revision and review competence – BME
- MODULE 3: Localisation – UniVie
- MODULE 4: → Technological competence – UniVie
- MODULE 5: Quality management – Univie (part of project management or independent module)
- MODULE 6: Entrepreneurial skills – Hermes
- MODULE 7: Project management – Hermes

eTRansFair

- Folytatás:
- PAT – értékelési technikák gyűjteménye
- SPUR – motivációs technikák
- Módszertani portál – fordítás oktatásához

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

